

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА VII РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
ИЗ СРПСКОГ КАО НЕМАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА (ПРОГРАМ Б)

ШКОЛСКА 2023/2024. ГОДИНА

ШИФРА:

БРОЈ БОДОВА:

НАПОМЕНА: Тест можете попуњавати писаним или штампаним словима, латиницом или ћирилицом, осим задатка бр. 20, који морате писати ћирилицом. Морате користити хемијску оловку!

1. Прочитај песму *Дај ми крила један круг* Владимира Андрића и пронађи синонине у њој за издвојене речи.

Море има барку,
једро и катарку.
Море, море, буди друг,
дај ми барку један круг!
Тако ми се база
широм морских стаза...

У рибе пераја
сребрнога сјаја.
Рибо, рибо, буди друг,
дај пераја један круг!
Да ме жеља мине,
да видим дубине...

Ноћу крај живица
светли фењер свица.
Свече, свече, буди друг,
дај ми фењер један круг!
Позајми ми моћ
да осветлим ноћ...

Ласта има крила,
лети све до Нила.
Ласто, ласто, буди друг,
дај ми крила један круг!
Да обиђем луг,
да одем на југ...

Кад мрав зрно сруши,
чују зечје уши.
Зече, зече, буди друг,
дај ми уши један круг!
Да послушнем и ја
како жито клија...

На небу се звезде
као птице гнезде.
Небо, небо, буди друг,
дај ми звезду један круг!
Бићу лепши још,
Кад ставим тај брош...

а) ограда	_____	в) лута	_____
б) шума	_____	г) прође	_____

2. Напиши номинатив једнине (основни облик) следећих именица из песме која је наведена у првом задатку:

а) зече	_____	б) свиче	_____
---------	-------	----------	-------

3. Подвуци три речи којима можемо описати дечака из песме дате у првом задатку:

радознао маштовит стар љут авантуриста строг

4. Допуни реченицу.

Живео један лав, па како је био матор и врло стар, није могао ни брзином ни снагом својом, као у младо доба, хватати друге животиње. Размишљајући очајан шта ће с њим бити, дође му на памет да често, овде на земљи, оно што сила и снага не може, мајсторија и хитрост учине. (из басне *Лав и лисица*)

Глагол *прождирати* се може наћи на месту глагола: _____.

5. Заокружи слова испред пословица које су примери искључиво за антонимију (у себи садрже супротност).

- а) Ко високо лети, ниско пада. б) Уз криво се дрво и право искриви.
в) Ко лагано иде, даље ће отићи. г) Зло чинити, а добру се надати, није могуће.

6. Прочитај кратке одломке из биографије Јована Јовановића Змаја. На основу датих података закључи да ли је тврдња у табели тачна или нетачна.

Јован Јовановић Змај био је познати српски песник и књижевник. Уређивао је бројне часописе и листове, а сматра се најплоднијим српским песником из друге половине 19. века.

Рођен је 24. новембра 1833. године у Новом Саду. Одрастао је у старој и угледној породици, а родитељи су му били Марија Гавански и Павле Јовановић, који је био градоначелник Новог Сада. Већ у раном детињству Јовановић се заинтересовао за српске народне песме које су му рецитоване. У то време је чак и сам почео да саставља песмице.

Основну школу похађао је у Новом Саду, а средњу у Братислави. Након тога одлази на студије права у тадашњу Пешту, Беч и Праг. Студирање права је заправо била жеља његовог оца, али је више био наклоњен медицини и физици. Године 1860. је завршио студије права, а 1870. године је дипломирао медицину у Пешти. (Прилагођен текст преузет са: <https://www.biografija.rs/>)

Ако је, на основу текстова, тврдња тачна, заокружи Т, ако је нетачна, заокружи Н.

Тврдња	Тачно	Нетачно
Ј. Јовановић Змај био је градоначелник Новог Сада.	Т	Н
Почео је да пише песме када је био веома млад.	Т	Н
Волео је медицину, али не више од права.	Т	Н

7. Допиши одговарајуће синониме.

тмина галама вал кал

талас: _____, мрак: _____,

бука: _____, блато: _____,

8. Заокружи слово испред исправног глагола.

1. уље на ватру! а) Не долевај б) Не доливај в) Не полевај
2. После тренинга су ме а) болела б) болеле в) болила
леђа.
3. Сви су изненада почели да а) се разболе б) се разбољивају в) се разболевају
.....

9. Напиши реченице тако да подвучени део замениш одговарајућом збирном именицом. Пази на род и број речи које уз њих стоје.

- 1) Да ли ти видиш те високе прутове око мочваре?

- 2) Те оштре гране су јако опасне. _____

10. Допуни реченице глаголима твореним од глагола правити. У свакој одабери један од понуђених префикса: *пре-, из-, по-, на-*. Префикси не могу да се понављају.

- 1) Мајстор је успео да _____ мој бицикл, који је покварен од зимус.
- 2) Треба да _____ леђа када седите.
- 3) Јелена је _____ одговор у последњем задатку.
- 4) Мама је управо _____ питу, још је врућа.

11. Начини умањенице (деминутиве) од наведених именица. Одабери одговарајући суфикс: -ица или -це.

дрво - _____ село - _____ нога - _____ свеска - _____
(део тела)

12. У свакој реченици један назив за простор/просторију је исправан. Подвучи га.

- 1) Ово је моја учионица / моје училиште.
- 2) Плажа је исто што и купаоница / купалиште.
- 3) Испред зграде је мала паркираоница / мало паркиралиште.
- 4) Хотел је имао велику спаваоницу / велико спавалиште.

13. Сваки глагол у загради стави у будуће време (футур).

Он _____ (ићи) на излет са родитељима, _____ (пећи) роштиљ
и _____ (играти) фудбал.

14. Препиши следеће реченице тако да подвучене речи замениш краћим облицима личних заменица.

Поклонила сам мами цвет за рођендан. _____

Додај тати лопту! _____

15. Допуни реченице именицама које означавају називе спортиста како је започето.

Фудбалом се бави фудбалер, одбојком _____, атлетиком _____, шахом _____, а скијањем _____.

16. Допуни реченице одговарајућим обликом глагола *бити* у саставу потенцијала (условног начина).

Наставнице, да ли _____ поновили последњу реченицу? Ја _____ желела да је запишем у свеску.

17. Допуни реченице одговарајућим обликом компаратива

а) Мој нови јастук је _____ (мек) од старог.

б) Фармерице су _____ (тесан) од тренерице.

в) Она је _____ (добар) тенисерка од своје сестре.

18. Преобликуј реченице као што је показано у примеру.

Пошаљи ми поруку пре него што пођеш. – Пошаљи ми поруку пре поласка.

Утишајте телефоне пре него што почне час.

Увек угасим светло пре него што изађем из куће.

Обично доручкујем пре него што дођем у школу.

19. Препиши писаним словима следећу реченицу. Пази на писање великог слова и спојено и одвојено писање речи.

МОЈ БРАТ ЋЕ ИЋИ ПРВИ ПУТ НА МОРЕ У АВГУСТУ. ИЋИ ЋЕ У ЦРНУ ГОРУ У ХЕРЦЕГ НОВИ. ОДУШЕВИ ЋЕ СЕ СИГУРНО, АЛИ И ЈА ЋУ ЗАТО ШТО НИ САМ ДУГО БИО.

20. Препиши реченице писаним словима ћиричним писмом.

U našoj kući se skupljaju čepovi od flaša za reciklažu. Popijem sok, stavim čep u džep i kada dođem kući, stavim ga u kutiju namenjenu za njih.
